

Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Rybniku spółka z o.o.

REGULAMIN PRZEWOZOWY

**ROZDZIAŁ I
PODSTAWA PRAWNA, PRZEDMIOT ORAZ ZAKRES STOSOWANIA
REGULAMINU**

§ 1

1. Regulamin wydany zostaje na podstawie upoważnienia wynikającego z art. 4 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo Przewozowe (Dz. U. z 2000r. Nr 50, poz. 601 z późniejszymi zmianami) oraz dla wykonania obowiązku nałożonego postanowieniem art. 18b. ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 6 września 2001r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2004r. Nr 204, poz. 2088 z późniejszymi zmianami).
2. Regulamin określa warunki obsługi podróżnych, odprawy oraz przewozu osób, bagażu i rzeczy, realizowanych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w transporcie drogowym osób wykonywanego przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Rybniku spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zwanym dalej "Przewoźnikiem", posiadającym licencję na krajowy przewóz osób wydaną przez Prezydenta Miasta Rybnik.
3. Regulamin stosuje się do przewozu osób i rzeczy w zakresie obejmującym:
  - a. przewozy regularne i przewozy regularne specjalne,
  - b. grupowe przewozy osób.
4. Regulaminu nie stosuje się przy przewozach w komunikacji miejskiej gdzie obowiązują regulaminy wydane przez organizatorów tej komunikacji.
5. Przyjęte w niniejszym Regulaminie uregulowania są zgodne z obowiązującym prawem, a w sprawach nie uregulowanych zastosowanie mają postanowienia ustawy - Prawo Przewozowe, z uwzględnieniem wydanych w jej wykonaniu aktów normatywnych oraz Kodeksu Cywilnego .
6. Użyte w regulaminie określenia oznaczają:
  - a. przewóz zarobkowy - działalność gospodarczą polegającą na wykonywanym odpłatnie, na podstawie umowy przewozie osób oraz ich rzeczy w regularnej komunikacji publicznej i w przewozach grupowych;
  - b. komunikacja regularna - przewozy regularne osób wykonywane po drogach publicznych według uzgodnionego i podanego do wiadomości publicznej rozkładu jazdy autobusów wynikającego z udzielonych przez odpowiedni organ administracji terenowej zezwoleń, na podstawie indywidualnych umów przewozu zawieranych bezpośrednio między przewoźnikiem a podróżnymi,
  - c. przewozy regularne specjalne - przewozy regularne osób wykonywane po drogach publicznych według uzgodnionego rozkładu jazdy autobusów wynikającego z udzielonych przez odpowiedni organ administracji terenowej zezwoleń, na podstawie umowy zawartej między przewoźnikiem a organizatorem przewozu,
  - d. przewozy grupowe - przewozy wykonywane w czasie i na warunkach uzgodnionych w umowie zawartej między przewoźnikiem a organizatorem przewozu na rzecz osób trzecich - tj. uczestników przewozu grupowego,

- e. punkt odprawy - przystanek autobusowy, dworzec lub przystanek dworcowy będący miejscem rozpoczęcia lub zakończenia przewozu określonej osoby lub inne określone miejsce dla grupy osób w przewozie grupowym,
- f. kurs autobusowy - określone w rozkładzie jazdy połączenie między dwoma krańcowymi punktami odprawy na określonej trasie przewozu w komunikacji regularnej w jednym kierunku,
- g. autobus - pojazd samochodowy skonstruowany z przeznaczeniem do przewozu nie mniej niż 9 osób na miejscach dla pasażerów.

ROZDZIAŁ II PRZEPISY OGÓLNE

§ 2

1. W komunikacji regularnej Przewoźnik jest zobowiązany do zawarcia umowy przewozu osób i rzeczy w zakresie wynikającym z podanego do publicznej wiadomości rozkładu jazdy autobusów stanowiących załączniki do zezwoleń na realizację regularnych przewozów na poszczególnych liniach.
2. Zawarcie umowy przewozu w regularnym przewozie autobusowym osób wymaga spełnienia przez podróżnego warunku nabycia biletu na przejazd (przewóz bagażu) i udokumentowania Przewoźnikowi przysługujących mu uprawnień do przejazdu ulgowego przed rozpoczęciem przewozu lub okazaniem dokumentu uprawniającego do zajęcia miejsca w autobusie bez uiszczenia opłaty za przejazd.
3. W przypadku naruszenia przez podróżnego postanowień określonych w ust. 2 umowa przewozu zostaje zawarta przez samo zajęcie miejsca w autobusie. Podróżny ponosi wówczas konsekwencje określone w § 17.
4. Wykonanie umowy przewozu uważa się za rozpoczęte z chwilą, gdy autobus w którym znajduje się podróżny ruszy z miejsca odjazdu.

§ 3

Przewoźnik może zawierać umowy grupowego przewozu osób przewidujące świadczenie w tym zakresie usług o charakterze okazym, przewozy wycieczkowe, turystyczne, okolicznościowe itp. (lub zorganizować przewozy regularne specjalne, pracownicze lub szkolne).

§ 4

1. Sposób ustalania i wysokość opłat za przewóz osób i rzeczy oraz zakres i warunki realizacji uprawnień do przejazdów ulgowych i bezpłatnych określa stosowana przez przewoźnika taryfa i wydane na jej podstawie cenniki oraz właściwe ustawy i rozporządzenia, a także zawarte z uprawnionymi organami umowy.
2. Przewoźnik podaje do wiadomości publicznej aktualne cenniki i zapewnia zainteresowanym podróżnym wgląd do obowiązujących go przepisów przewozowych w biurze przewoźnika lub u obsługi autobusu oraz w innych miejscach obsługi podróżnych jeżeli istnieją możliwości informowania pasażera - dworce autobusowe, punkty sprzedaży biletów, itp.

§ 5

Przewoźnik jest zwolniony z obowiązku przewozu, jeżeli:

1. zachodzą uniemożliwiające przewóz okoliczności, których Przewoźnik nie mógł uniknąć ani zapobiec ich skutkom,
2. klient nie zastosował się do przepisów przewozowych,

3. ze względu na rodzaj przewozu nie ma możliwości jego wykonania przy użyciu posiadanych środków transportowych,

§ 6

1. Przewoźnik odpowiada za szkodę, jaką podróżny poniósł wskutek przedwczesnego odjazdu autobusu z miejsca odprawy podróżnych, natomiast za szkodę powstałą wskutek opóźnionego przyjazdu lub odwołania kursu przewidzianego w rozkładzie jazdy odpowiada tylko wówczas, gdy wynika ona z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa Przewoźnika lub jego pracownika.
2. Za rzeczy i zwierzęta, które podróżny przewozi ze sobą pod własnym nadzorem Przewoźnik ponosi odpowiedzialność, jeżeli szkoda powstała z jego winy.
3. Przewoźnik odpowiada za rzeczy podróżnego umieszczone podczas przewozu w schowku bagażowym autobusu jak za przesyłkę, ponosząc skutki ich utraty, ubytku lub uszkodzenia.
4. Powstanie szkody, na którą podróżny został narażony podczas przewozu, powinno być zgłoszone niezwłocznie po jej ujawnieniu i wymaga pisemnego potwierdzenia przez obsługę autobusu.
5. W wykonywanych grupowych przewozach osób, Przewoźnik ponosi odpowiedzialność wobec uczestników na zasadach określonych w ust. 2 i 3, a wobec organizatora - ust. 1.
6. Zakres i wysokość odszkodowania należnego podróżnemu poszkodowanemu z winy Przewoźnika ustala się na zasadach określonych odnośnymi przepisami Ustawy Prawo Przewozowe i Kodeksu Cywilnego.

§ 7

Podróżny odpowiada za zawinione przez siebie, względnie przez osobę pozostającą pod jego bezpośrednią opieką uszkodzenie lub zanieczyszczenie autobusu albo innych urządzeń Przewoźnika i obowiązany jest zapłacić odszkodowanie z tego tytułu w wysokości rzeczywistych kosztów wyrządzonej szkody.

§ 8

1. Tryb wzajemnego dochodzenia roszczeń przez Przewoźnika i usługobiorcę w postępowaniu sądowym (po wyczerpaniu drogi reklamacji/wezwania), określają przepisy art. 75 Ustawy Prawo Przewozowe.
2. Warunki składania i szczegółowy tryb załatwiania reklamacji regulują odrębne przepisy wykonawcze do Ustawy Prawo Przewozowe.

ROZDZIAŁ III REGULARNY PRZEWÓZ OSÓB

§ 9

1. Przewoźnik w regularnym przewozie osób obowiązany jest zapewnić podróżnym odpowiednie warunki bezpieczeństwa i higieny oraz wygody i należynej obsługi zarówno w dworcowych punktach odprawy, jak też podczas przewozu taborem autobusowym.
2. Przewoźnik ogłasza:
  - a. we wszystkich punktach odprawy - rozkład jazdy, określający przestrzenny i czasowy zakres oferty przewozowej,
  - b. w obiektach dworcowych będących w jego zarządzie - informacje o cenach i warunkach sprzedaży biletów, godzinach otwarcia punktów obsługi klientów oraz ważniejsze przepisy przewozowe i porządkowe.

3. Przewoźnik może ustalić, że z pewnych kursów autobusowych mogą korzystać w pierwszej kolejności określone podróżni, np. posiadacze biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych.
4. Ograniczenie powszechności dostępu do niektórych kursów w przewozie regularnym osób podaje się w rozkładzie jazdy oraz na przystankowych tablicach z godzinami odjazdów autobusów.

§ 10

1. Podróżny obowiązany jest posiadać przy sobie w czasie korzystania z przejazdu ważny bilet lub dokument uprawniający do przejazdu i okazywać go na żądanie obsługi autobusu i organów kontroli. Bilet stanowi dowód zawarcia umowy przewozu i nabycia uprawnienia do określonego w nim przejazdu. Przewoźnik, który wydał bilet obowiązany jest do świadczenia przewozu zgodnie z treścią biletu na rzecz jego posiadacza.
2. W bilecie na przejazd określa się wysokość należności oraz dane niezbędne do ustalenia zakresu uprawnień podróżnego, a w bilecie imiennym uprawniającym do przejazdów wielokrotnych - także tożsamość jego posiadacza.
3. Bilet wolno odstąpić innej osobie tylko wtedy, gdy nie jest imienny, a przejazd nie został rozpoczęty.
4. Bilet uprawnia do przejazdu określonym kursem autobusowym i nie daje prawa do przerwy w podróży na przystankach pośrednich na trasie przejazdu. Przy przejazdach z przesiadaniem podróżny winien nabyć na każdy kurs oddzielny bilet, chyba że z biletu wynika inaczej.
5. Przejazd posiadaczy biletów miesięcznych ogólnodostępnych i szkolnych innym kursem niż określony w bilecie, Przewoźnik obowiązany jest dopuścić w miarę wolnych miejsc w autobusie.
6. Bilety okresowe bez wyznaczonych godzin przejazdu uprawniają ich posiadaczy do pierwszeństwa przy zajmowaniu wolnych miejsc w autobusie tylko przed osobami nie posiadającymi żadnego dokumentu uprawniającego do przejazdu.
7. W razie utraty biletu podróżny traci prawo do dalszego przejazdu i winien wykupić bilet ponownie. Wtórników biletów utraconych (dotyczy to również imiennych biletów uprawniających do przejazdów wielokrotnych) nie wydaje się.
8. Bilet wydany przez innego przewoźnika jest ważny jedynie jeżeli sprzedany został na kursy Przewoźnika.

§ 11

1. Podróżny obowiązany jest nabyć bilet na przejazd przed rozpoczęciem przewozu w kasie Przewoźnika lub u kierowcy autobusu.
2. Sprzedaży i przedsprzedaży biletów dokonuje się według kolejności zgłaszania się podróżnych. Inwalidzi o widocznym kalectwie, kobiety ciężarne, osoby z małymi dziećmi na ręku oraz inne osoby (Posłowie i Senatorowie), uprawnione na mocy odrębnych przepisów mogą nabyć bilet poza kolejnością.
3. Podróżny, który nie nabył biletu w kasie oraz osoba wsiadająca na przystanku, na którym nie ma kasy, może nabyć bilet w autobusie pod warunkiem, że są w nim jeszcze wolne miejsca, a brak biletu zgłosi obsłudze przed wejściem lub bezpośrednio po wejściu do autobusu.
4. Płacąc za przejazd podróżny zobowiązany jest żądać wydania biletu oraz sprawdzić czy jest on właściwy.

§ 12

1. Podróżny, który posiada bilet na przejazd lub dokument uprawniający do przejazdu ma prawo:

- I. przejazdu w relacji na jaką opiewa bilet i w określonym autobusie,
  - II. przewiezienia ze sobą bezpłatnie:
    - a. jednego dziecka w wieku podanym w taryfie, jeśli nie żąda dla niego osobnego miejsca /w komunikacji zwykłej i przyspieszonej/,
    - b. rzeczy zaliczonych do bagażu podręcznego,
    - c. małych zwierząt /oprócz psa/ i ptaków
    - d. składanego wózka inwalidzkiego, jeśli jest inwalidą poruszającym się przy jego pomocy,
  - III przewiezienia za opłatą przewidzianą w taryfie, na podstawie biletu bagażowego:
    - a. rzeczy zabranych do wnętrza autobusu, których ilość, waga i wymiary nie pozwalają zaliczyć tych rzeczy do bagażu podręcznego oraz psa,
    - b. rzeczy umieszczonych w osobnym schowku bagażowym autobusu.
2. Podróżny obowiązany jest zachować bilet na przejazd i przewóz bagażu do czasu zakończenia podróży oraz dbać o to, aby wsiąść do właściwego autobusu i wysiąść z niego na właściwym przystanku.

§ 13

1. Miejsce zatrzymania się autobusu na trasach w regularnym przewozie osób wskazują oznaczone odpowiednimi tablicami przystanki autobusowe.
2. Nazwy przystanków autobusowych, ze wskazaniem zatrzymujących się na nich autobusów, podaje się do wiadomości publicznej w rozkładzie jazdy.
3. Do obowiązków kierowcy należy zatrzymanie autobusu na przystankach przewidzianych w rozkładzie jazdy, kiedy pasażer sygnalizuje chęć wysiadania lub oczekuje na tym przystanku.
4. Kierowca zobowiązany jest wstrzymać odjazd autobusu ruszającego z przystanku, w celu zabrania spóźnionego podróżnego sygnalizującego zamiar skorzystania z przejazdu tym autobusem.
5. Podróżni mogą wsiadać i wysiadać z autobusu tylko na przystankach autobusowych umieszczonych w rozkładzie jazdy
6. Prośbę zatrzymania autobusu między przystankami uwzględnia się jedynie w przypadku, gdy podróżny zamierzający wsiąść do autobusu lub wysiąść z niego zalicza się do osób wymagających specjalnej opieki oraz zezwala na to organizacja ruchu na drodze i zasady jego bezpieczeństwa.
7. Autobus, w którym nie ma urządzeń sanitarnych kierowca winien zatrzymać na żądanie podróżnego w najbliższym odpowiednim miejscu.
8. Osobę, która doznała w drodze nagłej niedyspozycji lub ataku choroby kierowca autobusu ma obowiązek dowieźć bezpośrednio do najbliższego punktu pomocy medycznej.

§ 14

1. Przy wsiadaniu do autobusu i wysiadaniu z niego oraz podczas przewozu, podróżny obowiązany jest stosować się do przepisów porządkowych ogłoszonych przez przewoźnika oraz wskazówek kierowcy, który odpowiada za zapewnienie właściwych i bezpiecznych warunków przewozu osób i rzeczy.
2. Przy zajmowaniu przez podróżnych miejsc w autobusie Przewoźnik uwzględnia pierwszeństwo przejazdu przysługujące równorzędnie (według kolejności wsiadania) posiadaczom ważnych na dany kurs biletów.
3. Podróżny może zająć w autobusie jedno miejsce dla siebie oraz po jednym miejscu dla każdej jadącej z nim osoby, której bilet może okazać.

4. Numery miejsc widniejące na biletach nabytych w kasie obowiązują tylko w autobusach pośpiesznych, w kursach zwykłych o miejscu zajęтым w autobusie decyduje kolejność wsiadania.
5. W autobusach pośpiesznych z miejscami numerowanymi, miejsce wskazane na bilecie przysługuje podróżnemu tylko przy wsiadaniu na przystanku z którego autobus rozpoczyna jazdę. Wsiadając na przystanku pośrednim podróżny może zająć swoje miejsce oznaczone na bilecie, jeżeli nie zostało ono jeszcze zajęte przez innego podróżnego albo inne wskazane przez kierowcę, o ile w autobusie są nadal wolne miejsca.
6. Podróżny zajmujący miejsce oznaczone napisem: "dla inwalidy" lub "dla osoby z dzieckiem na ręku" winien je zwolnić dla osoby uprawnionej. Nie dotyczy to pasażerów autobusów pośpiesznych, którzy posiadają bilety z wyznaczonymi numerami miejsc.
7. W czasie jazdy podróżny winien zachować rozwagę i ostrożność, a w szczególności nie powinien otwierać drzwi i okien bez zgody kierowcy, wyrzucać przez nie jakichkolwiek przedmiotów oraz wskakiwać i wyskakiwać z autobusu będącego w ruchu.
8. Podróżnemu nie wolno zachowywać się w autobusie w sposób utrudniający pracę kierowcy i uciążliwy dla współpodróżnych.
9. We wszystkich autobusach komunikacji publicznej obowiązuje ustawowy zakaz palenia tytoniu przez podróżnych i obsługę.
10. Przewoźnik może wprowadzić w niektórych typach autobusów zakaz używania telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych

§ 15

1. Przewoźnik nie dopuszcza do przewozu i ma prawo, korzystając w razie potrzeby z pomocy organów porządkowych, usunąć z autobusu osoby:
  - a. odmawiające uiszczenia należności za przejazd autobusem,
  - b. nie przestrzegające pomimo upomnienia obowiązujących przepisów i nie podporządkujące się wskazówkom personelu przewoźnika,
  - c. nietrzeźwe, zakłócające spokój i wywołujące swym zachowaniem zagrożenie publiczne,
  - d. znajdujące się w stanie, który z różnych względów może być uciążliwy lub niebezpieczny dla otoczenia,
  - e. mogące zabrudzić inne osoby oraz zanieczyścić wnętrze autobusu.
2. Osobom wymienionym w ust. 1, pkt. b-d przysługuje zwrot należności stosowany do niewykorzystanego z ich winy świadczenia przewozowego, po potrąceniu należności tytułem odstępnego - 10 %.
3. Obsługa autobusu ma prawo odmówić zabrania do przewozu większej ilości osób, niż wynosi liczba miejsc określonych w dowodzie rejestracyjnym pojazdu.
4. Jeżeli ze względu na brak miejsc w autobusie nie można przyjąć do przewozu więcej osób, kierowca jest obowiązany umieścić za szybą czołową pojazdu tablicę informującą o tym podróżnych oczekujących na przystankach.

§ 16

1. Za całkowicie lub częściowo niewykorzystany bilet na przejazd jednorazowy Przewoźnik obowiązany jest zwrócić stosowną kwotę należności pod warunkiem, że podróżny dokona zwrotu lub uzyska poświadczenie niewykorzystania biletu przed upływem terminu jego ważności.
2. Nie wymagają poświadczenia bilety całkowicie niewykorzystane zwrócone w kasie Przewoźnika najpóźniej w przeddzień daty ważności biletu.

3. Podstawą do obliczenia zwracanej należności jest cena niewykorzystanego biletu zwróconego:
  - a. bezpośrednio w kasie nabycia, co najmniej na 15 minut przed rozpoczęciem przejazdu (należność zwraca kasa biletowa),
  - b. w trybie reklamacji złożonej na piśmie najpóźniej w terminie 30 dni od daty ważności biletu, po uprzednim poświadczeniu jego niewykorzystania (należność zwraca przewoźnik obsługujący dany kurs).
4. Poświadczenia o niewykorzystaniu biletu dokonuje:
  - a. przed rozpoczęciem przejazdu - uprawniony pracownik Przewoźnika w początkowym punkcie odprawy,
  - b. po rozpoczęciu przejazdu (w razie częściowego niewykorzystania biletu) - obsługa autobusu.
5. Bilet poświadczony jako niewykorzystany uprawnia podróżnego wyłącznie do ubiegania się o zwrot zapłaconej należności; nie przedłuża się ważności tego biletu na przejazd w późniejszym terminie, a podróżny powinien wykupić nowy bilet.
6. Należność za częściowo niewykorzystane bilety zwraca się wyłącznie na podstawie reklamacji pisemnej; obsługa autobusu nie jest uprawniona do zwrotu pieniędzy.
7. Do obliczenia zwracanej należności przyjmuje się:
  - I. za bilety na przejazd jednorazowy:
    - a. w razie całkowitego niewykorzystania biletu - zapłaconą należność,
    - b. w razie częściowego niewykorzystania biletu - różnicę między zapłaconą należnością, a należnością przypadającą za wykonane świadczenie,
  - II. za bilety na przejazd wielokrotny:
    - a. zapłaconą należność za bilet zwrócony przed pierwszym dniem terminu jego ważności (zwrotu dokonuje kasa biletowa),
    - b. należność proporcjonalną do liczby niewykorzystanych przejazdów, o ile bilet został zwrócony w okresie jego ważności, w trybie pisemnej reklamacji.
8. Nie przysługuje zwrot należności za bilety niewykorzystane z przyczyn zawinionych przez podróżnego, zwracane po terminie ich ważności lub po odjeździe autobusu, w którym winny być wykorzystane, chyba, że podróżny uzyskał wcześniej poświadczenie niewykorzystania z powodu choroby, albo innych ważnych przyczyn, całkowicie od niego niezależnych.
9. Od zwracanych należności określonych w ust. 2 i 6 Przewoźnik potrąca 10 % odstępnego.
10. Nie stosuje się potrącenia odstępnego i zwraca podróżnemu całą należność zapłaconą za przejazd, jeżeli odstąpił od umowy przewozu z przyczyn występujących po stronie Przewoźnika (np. przerwy w ruchu i utraty połączenia na skutek awarii autobusu albo odwołania, bądź opóźnienia kursu przewidzianego w rozkładzie jazdy) - i nie skorzystał z przewozu zastępczego.
11. Przepis ust. 10 nie ma zastosowania do przejazdów odbywanych na podstawie biletów na przejazd wielokrotny.

§ 17

1. Podróżny, u którego organ kontrolny Przewoźnika ujawnił brak ważnego biletu na przejazd lub na przewóz rzeczy i bagażu podlegającego opłacie, a także podróżny nie mogący udokumentować uprawnień do przejazdu bezpłatnego lub ulgowego obowiązany jest do uiszczenia należności przewozowych oraz opłaty

dodatkowej, w wysokości określonej w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 20 stycznia 2005 r. w sprawie sposobu ustalania wysokości opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób, zabranych ze sobą do przewozu rzeczy i zwierząt oraz wysokości opłaty manipulacyjnej (Dz. U. z 2005 r. nr 14 poz. 117).

2. Opłatę, o której mowa w ust. 1 stosuje się również w przypadku stwierdzenia, że podróżny zabrał do autobusu rzeczy wyłączone z przewozu lub spowodował bez uzasadnionej przyczyny zatrzymanie, opóźnienie albo zmianę trasy przejazdu autobusu.
3. Należność przewozową za drogę, którą podróżny przebył bez biletu pobiera się według taryfy normalnej, nie uwzględniając ewentualnych uprawnień do ulgi. Jeżeli miejsca rozpoczęcia przejazdu nie można ustalić, należność tę oblicza się za całą drogę przebytą przez autobus.
4. Podróżny, który odmawia uiszczenia należności i opłaty dodatkowej podczas kontroli w autobusie może kontynuować podróż, jeżeli wylegitymuje się dokumentem tożsamości i podpisze zobowiązanie do zapłaty należnej kwoty w terminie 7 dni od daty przyjęcia protokołu. W przeciwnym razie organ kontrolny może na najbliższym przystanku usunąć podróżnego z autobusu.
5. Należność nie uiszczona w terminie podanym w ust. 4 podlega przymusowemu ściągnięciu wraz z kosztami dodatkowego postępowania na zasadach odrębnych określonych w odrębnych przepisach.
6. Ujawnione u podróżnych bilety sfałszowane i podrobione zatrzymuje się i przekazuje z odpowiednim doniesieniem organom policji. Osobę posługującą się takim biletem lub dokumentem traktuje się jako jadącą bez ważnego biletu.

ROZDZIAŁ IV PRZEWÓZ RZECZY PODRÓŻNEGO

§ 18

Przewożone rzeczy, podróżny może zabrać ze sobą do wnętrza autobusu albo oddać do przewozu w oddzielnym schowku bagażowym.

§ 19

1. Rzeczy dopuszczone do przewozu, w zależności od ich rozmiarów, ilości i sposobu rozmieszczenia, mogą być przewożone bezpłatnie lub za opłatą przewidzianą w taryfie.
2. Nie podlegają opłacie łatwe do przenoszenia przedmioty, stanowiące bagaż ręczny, które:
  - a. nie tamują przejścia, nie przeszkadzają podróżnym i nie narażają ich na niewygodę lub niebezpieczeństwo
  - b. są trzymane przez podróżnego w ręku lub na kolanach
  - c. nie wymagają dla ich rozmieszczenia więcej przestrzeni niż ta, którą podróżny ma do swojej dyspozycji na półce nad zajmowanym fotelem lub pod nim.
3. Za każdą sztukę rzeczy przewożonych wewnątrz autobusu, a nie rozmieszczonych w sposób określony w ust. 2 oraz rzeczy oddane do przewozu w oddzielnym schowku bagażowym pobiera się opłatę, której wysokość podaje taryfa stosowana przez Przewoźnika i określone w taryfie przewozowej. Na rzeczy przewożone za opłatą wydaje się podróżnemu bilet bagażowy, a rzeczy umieszczone w schowku zaopatruje się dodatkowo w nalepkę (wywieszkę) identyfikacyjną.
4. Za przewóz psa (bez względu na jego wielkość) pobiera się opłatę jak za jedną sztukę rzeczy. Pies musi być trzymany na smyczy i mieć założony kaganiec, a

- jego opiekun winien okazać przy wsiadaniu do autobusu ważne świadectwo szczepienia psa.
5. Dopuszcza się przewóz w autobusie, bez opłaty, małych zwierząt pokojowych i ptaków, jeśli nie są uciążliwe z powodu woni lub hałasu i są zabezpieczone przed wyrządzeniem przez nie szkody.
  6. W autobusie nie wolno przewozić:
    - a. przedmiotów mogących wyrządzić szkodę podróżnym lub mieniu przewoźnika i utrudniających warunki odbywania podróży;
    - b. rzeczy, których przewóz jest zabroniony na podstawie odrębnych przepisów administracyjnych, celnych, sanitarno-porządkowych, w tym: materiałów cuchnących, zapalnych, łatwopalnych, wybuchowych. żrących, trujących, radioaktywnych i innych niebezpiecznych;
    - c. nabitej broni palnej (zakaz nie dotyczy osób, które są uprawnione do jej noszenia ze względu na pełnione funkcje);
    - d. żywych zwierząt z wyjątkiem przewidzianych w ust. 4 i 5.
  7. W razie uzasadnionego podejrzenia, że bagaż podróżnego zawiera rzeczy, których przewozić nie wolno (ust. 6), Przewoźnik ma prawo sprawdzić w obecności podróżnego zawartość tego bagażu, a w razie potwierdzenia się podejrzeń - odmówić zabrania go do przewozu.
  8. Jeżeli nie można ustalić właściciela bagażu podlegającego sprawdzeniu (ust. 7), Przewoźnik dokonuje tej czynności przy udziale dwóch postronnych świadków i postępuje z zakwestionowanymi przedmiotami w sposób określony przepisami o rzeczach znalezionych.
  9. Po zakończonym przewozie obsługa autobusu wydaje podróżnym rzeczy przewożone w schowku bagażowym za zwrotem odcinka nalepki /wywieszki/ identyfikacyjnej. Osobie, która nie może go okazać, przewoźnik wydaje bagaż tylko po udowodnieniu przez nią tytułu własności i po spisaniu danych personalnych tej osoby z ważnego dokumentu tożsamości.
  10. Sposób postępowania z rzeczami nieodebranymi przez podróżnego po zakończeniu przewozu, określają przepisy o rzeczach znalezionych.

ROZDZIAŁ V GRUPOWE PRZEWOZY OSÓB

§ 20

1. Realizacja grupowego przewozu osób podlega na wykonaniu usługi zamówionej przez organizatora przewozu autobusem, będącym w dyspozycji Przewoźnika.
2. Zamówienie na grupowy przewóz osób autobusem powinno być złożone przez organizatora przewozu w formie pisemnej. Przewoźnik może przyjąć zamówienie ustne, które wymaga późniejszego potwierdzenia na piśmie.
3. Treść zamówienia powinna obejmować: nazwę albo imię i nazwisko oraz adres organizatora przewozu, a także dane potrzebne do ustalenia warunków przewozu i obliczenia należności za usługę.
4. Umowę przewozu uważa się za zawartą z chwilą uzgodnienia przez strony istotnych dla jej realizacji postanowień, a w szczególności:
  - a. rodzaju i wymaganej pojemności autobusu
  - b. czasu i miejsca podstawienia autobusu
  - c. przewidywanego czasu trwania usługi
  - d. przebiegu trasy i punktu docelowego przewozu oraz czasu przewozu i postojów,
  - e. wysokości lub sposobu wyliczenia należności oraz terminu i sposobu jej

- uregulowania przez organizatora przewozu,
f. innych kwestii, które strony uznają za istotne.
5. Osoby uprawnione do korzystania z przewozu określa organizator.
  6. Treść umowy powinna być potwierdzona pisemnie.

§ 21

1. W razie odstąpienia przez organizatora od umowy przewozu później niż w dniu poprzedzającym wykonanie usługi, Przewoźnikowi przysługuje odszkodowanie w wysokości 10 % należności określonej w umowie. Odszkodowanie w tej samej wysokości przysługuje najemcy, w razie odstąpienia od umowy po takim terminie przez Przewoźnika.
2. Jeżeli Przewoźnik nie może podstawić autobusu spełniającego określone w umowie wymagania, winien niezwłocznie poinformować organizatora, jaki pojazd może być podstawiony zastępczo.
3. W przypadku podstawienia autobusu zastępczego, Przewoźnik nie może żądać od organizatora opłaty wyższej, niż za podstawienie pojazdu zamówionego, chyba, że strony umówią się inaczej.

§ 22

1. Kierowca obsługujący autobus obowiązany jest podczas przewozu stosować się do dyspozycji organizatora, związanych z realizacją usługi.
2. Jeżeli nie stoją temu na przeszkodzie względy eksploatacyjne i nie zagraża to bezpieczeństwu przewozu, obsługa autobusu może wykonywać dodatkowe dyspozycje i zlecenia organizatora, za które przysługuje Przewoźnikowi dodatkowa zapłata.
3. Najemca nie może wymagać od kierowcy wykonania dyspozycji, które były by niezgodne z ustawą Prawo o ruchu drogowym oraz Ustawą o czasie pracy kierowcy.

§ 23

Organizator przewozu zobowiązany jest do nadzoru nad przestrzeganiem przez uczestników przewozu obowiązujących przepisów porządkowych. Najemca i uczestnik przewozu ponoszą solidarną odpowiedzialność za szkody wyrządzone w mieniu przewoźnika, chyba, że strony umówią się inaczej.

§ 24

1. Niniejszy Regulamin obowiązuje od dnia 1 lipca 2008 roku.
2. Zmiany do Regulaminu można wprowadzić w każdym czasie.

..... zatwierdzam